

SPAR 2500
3995,-
FOR 6495,-*
LENOVO
Lenovo IdeaPad 3i i3-11/8/128 15,6" bærbar PC 457640

SPAR 2500
3995,-
FOR 6495,-*
LENOVO
Lenovo IdeaPad 3i i3-11/8/128 15,6" bærbar PC 457640

Se utvalget

Se utvalget

Debatt | ADHD

Påstander om ADHD bidrar til å villed foreldre

Ann Christin Andersen

Barne- og ungdomspsykiater, ph.d., førsteamanuensis, RKBU Midt-Norge, Institutt for Psykisk Helse, NTNU og overlege, Bup Volda, Helse Møre og Romsdal

Torunn Stene Nøvik

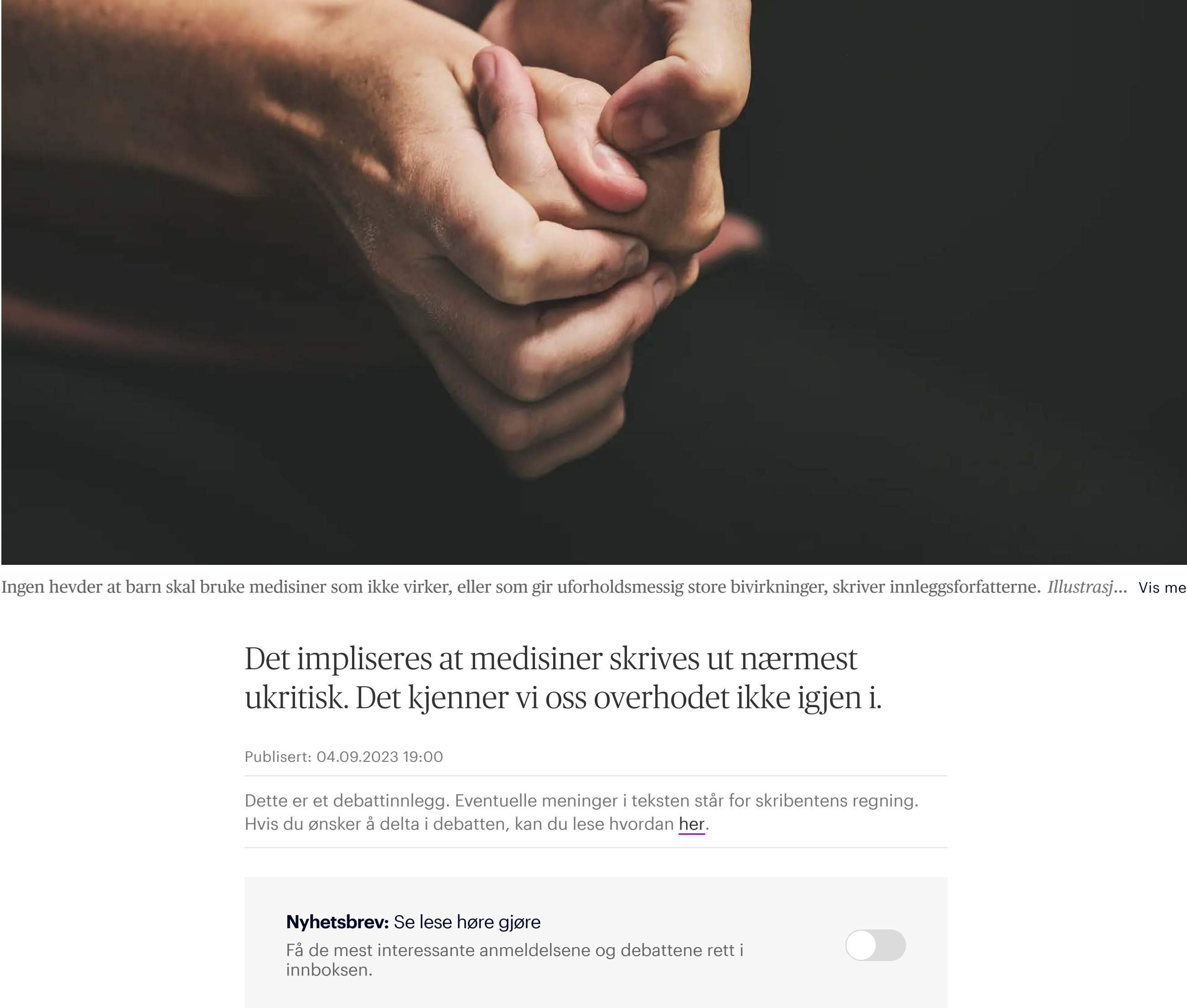
Barne- og ungdomspsykiater, dr.med., førsteamanuensis emerita, RKBU Midt-Norge, Institutt for Psykisk Helse, NTNU

Jorun Schei

Barne- og ungdomspsykiater, ph.d., førsteamanuensis, RKBU Midt-Norge, Institutt for Psykisk helse, NTNU og overlege, Avdeling for Barne- og Ungdomspsykiatri, St. Olavs hospital

Lytt til saken • 3 minutter

🔊 🔍 🔄

Ingen hevder at barn skal bruke medisiner som ikke virker, eller som gir uforholdsmessig store bivirkninger, skriver innleggsgjortfatterne. Illustrasjon: Vis mer

Det impliseres at medisiner skrives ut nærmest ukritisk. Det kjenner vi oss overhodet ikke igjen i.

Publisert: 04.09.2023 19:00

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan [her](#).

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre
Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

I en kommentar av overlegene Henriette Kirkeane Sandven, Trond Velken og Charlotte Lunde i [Aftenposten 25. august](#) sås det tvil om gyldigheten av diagnosen ADHD og kunnskapsgrunnlaget for behandling med legemidler.

Innlegget bidrar til å svekke tilliten til spesialisthelsetjenesten og villedede foreldre. Vi ønsker derfor å dele noen fakta fra klinikk og forskning i barne- og ungdomspsykiatrien.

Artikkelen fortsetter under annonsen

Her er fakta

- Vi har i Norge faglig oppdaterte nasjonale retningslinjer for utredning og diagnostikk av ADHD. Dette innebærer grundig tverrfaglig utredning av utfordringer og ressurser, inkludert vurdering av andre mulige årsaker til oppmerksomhetsvansker og uro. At en slik diagnose settes lettvtint eller kan bestilles og kjøpes, er ikke en virkelighet vi som spesialister i Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (Bup) kjenner oss igjen i.
- En grundig og bred kunnskapsoppsummering om ADHD fra ledende forskere på feltet er tilgjengelig på verdensorganisasjonen for ADHDs nettsider. ADHD er en kompleks nevroutviklingsforstyrrelse som for svært mange barn og unge gjør det vanskelig å fungere på skolen, fritiden og i familien.
- I tråd med nasjonale og internasjonale retningslinjeredisiner bør ikke bare tilbys, men også anbefales. Dette gjelder for barn og ungdom med ADHD som fortsatt har symptomer og funksjonsvikt etter andre tiltak. Det er vårt ansvar som leger å gi relevant informasjon og trygge rammer for utprøving og evaluering av slik behandling. Ingen hevder at barn skal bruke medisiner som ikke virker, eller som gir uforholdsmessig store bivirkninger. Det impliseres at medisiner skrives ut nærmest ukritisk. Det kjenner vi oss overhodet ikke igjen i.
- Bevisbyrden for korttidseffekt av ADHD-medisiner er sterk. Vi har mindre forskningsmessig støtte for langtidseffekt, men vet at som gruppe går det bedre med dem som bruker medisiner, sammenlignet med dem som ikke bruker medisiner. Risikoen for negative utfall er større uten behandling. En viktig årsak til at det er få langtidstudier er paradoksalt nok den gode effekten av disse medisinene. Å gi juksemedisiner til en kontrollgruppe over lang tid innebærer etiske utfordringer.
- Utsagn om omsorgssvikt ved manglende ønske om medisiner ([Lars Lien og kolleger i Morgenbladet 18. august](#)) er nok å gå for langt. Det kan være gode grunner til at en familie velger å vente eller takke nei til medisiner. Samtidig må vi understreke at det i en rekke tilfeller har vist seg at medisiner er et svært viktig tiltak. Det fører i stor grad til færre symptomer og bedre fungering. I tillegg bidrar det til at andre tiltak virker bedre.

Må tilpasses hver enkelt

Som barne- og ungdomspsykiatere og forskere skal vi bidra til at kunnskapsfeltet videreutvikles med mål om enda bedre presisjon i forståelse, diagnostikk og behandling av ADHD.

Målet er en individtilpasset tilnærming til behandling med anbefalinger som støttes av tilgjengelig forskning. Debatten bør dreie seg om hvordan vi kan legge til rette for å skape faglig, trygg og god oppfølging av medisiner og andre tiltak. Dette må tilpasses det enkelte barn og deres familie.

Skjul kommentarer

Velkommen til Aftenpostens kommentarfelt! Vi setter pris på dine bidrag, så lenge du bruker fullt navn og holder deg til saken. Innleggene blir som regel kontrollert først etter publisering. Les mer om Aftenpostens debattregler [her](#).

Si din mening, Grets!

Publiser kommentar

[Populære](#) [Aktuelt](#) [Siste](#) [Første](#)

Ivan Olsen

for tre timer siden (redigert)

Forfatterne skriver:

"At en slik diagnose settes lettvtint eller kan bestilles og kjøpes, er ikke en virkelighet vi som spesialister i Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (Bup) kjenner oss igjen i."

Jeg ser hele tiden folk på sosiale medier, særlig unge og unge voksne ser det ut til, som rådgir hverandre om hvor man bør søke utredning, hvordan man bør presentere seg og sin sak, hvilke private utredere som regnes som "samarbeidsvillige", og hvor mye det koster og hvor lang tid det tar. Her forekommer det åpenbart et fenomen som spesialistene må se og snakke om. Mange forteller om å ha fått avslag, og hvordan de kan få ny utredning.

Det fins grupper på sosiale medier for en rekke "diagnoseshoppere" (altså folk som føler at de har en tilstand eller lidelse som må diagnostiseres og medisineres). Dette er en populistisk subkultur av den organiserte pasientlobby-virksomheten, og diskursivt later det til at man i stor grad legitimerer sin diagnosejakt med rettighetsretorikk, slik vi ser det er moderne å gjøre i helsepolitikk ellers.

Som det meste på nettet, er dette opprinnelig amerikanske fenomener som sprer seg over verden, en forlengelse av et helsevesen som bygger på markedstenkning og som aktivt søker betalingsvillige pasienter med et engasjement for sin diagnose.

Når det kommer til barna, håper jeg spesialistene er oppmerksomme og finke til å differensialdiagnostisere barna opp mot Münchhausen BP ("Factitious disorder imposed on another" er den nåværende diagnosebetegnelsen).

Rapporter ↑ 5 Svar

Nikolai Dragnes

for to timer siden (redigert)

Altså å gi "amfetamin" til mennesker (og barn) med minimal hjerneskade (MBD, såkalt "ADHD/ADD"), reparerer ikke de skader dårlig ernæring, sykdommer etc. forårsaket før, under og etter graviditeten. Klart de virker litt sentrert av at det pumper dopamin, nor-adrenalin og adrenalin over "kort tid," og sikkert rapporterer at det føles "bra," men amfetamin er nå en gang nevrotoksisk og en svært avhengighetsskapende stimulant som raskt gir toleranse og skadede synapsar og nevroner.

Så klart finnes det masse forskning på langtidseffekten av dette, men den forskningen har firmaene som selger speeden til både unge og voksne ikke tenkt å publisere, det ville altså være negativt for salgshallene og bunnlinen for profitten til aksjeselskapet de driver. Så noen etiske spørsmål ved å oppfordre barn og foreldrene deres til at de skal ta amfetamin fordi de ikke klarer å følge med i samme tempo på skole som en del andre klarer er det vel også, eller har dere som "leger" ikke tenkt på å drive med noen annet enn resepter på amfetamin til barn?

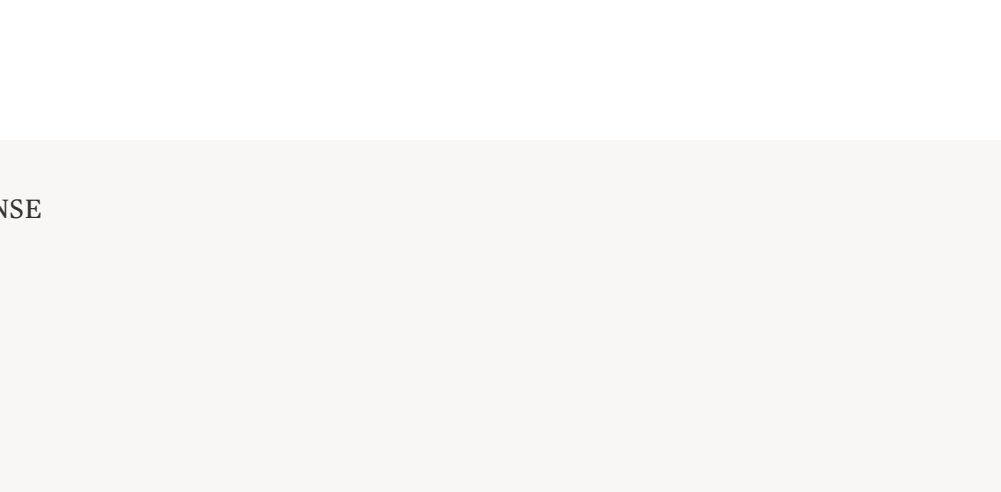
Rapporter ↑ 2 Svar

[TIPS OSS](#) [SEND INNLEGG](#)

Les videre

Debatt 30. august
ADHD: Vi er bekymret for at vi ikke gir god nok behandling fordi mange ikke får diagnosen

Debatt 24. august
Skremmende uttalelser om ADHD-medisiner. Vi forventer at Norsk psykiatrisk forening beklager.

Kronikk 10. august
«Pilleskam» i psykiatrien bunner i gamle fordommer eller manglende kunnskap

Debatt 22. august
De negative kommentarene illustrerer behovet for vår kronikk om pilleskam

ADHD Helse Psykisk helse

ANNONSE

Mest lest akkurat nå

- Politikk** | 1 dag 18:16
Han kan velte regjeringens vindkraftsatsing - Litt toft å tenke på hvor stor avgjørelse vi skal ta.
- Kommentar** | 1 dag 15:56
Berum sykehus har fått noe nytt. Legene jubler, andre blir livredde.
- Verden** | 1 dag 17:17
Kvinnelaget hylles som helter. Men islamistene er rasende.
- Norge** | 1 dag 16:38
Saken har herjet Norge i 27 år. Nå kan ny analyse av en strømpebukse gi nye svar.
- Verden** | 1 dag 13:38
Norge kan overraskende bli en av vinnerne i kampen om rommet

Tilbake til forsiden

